

Sisällysluettelo

Johdanto	2
KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA.....	3
Palvelualueet.....	3
Toiminta-ajatus.....	3
Tuloslaskelma (tuotot, kulut, toimintakate).....	3
Strategian toteuttaminen	3
SIVISTYKSEN TUKIPALVELUT	3
Palveluyksiköt.....	3
TOIMIALUEEN HALLINTO	3
Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2021 ja taloussuunnitelmakaudella 2021-2025	3
Indikaattorit.....	4
RUOKAPALVELUT	4
Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2021 ja taloussuunnitelmakaudella 2021-2025	4
Indikaattorit.....	6
OPPIMINEN	6
Palveluyksiköt.....	6
PERUSOPETUS	7
Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2021 ja taloussuunnitelmakaudella 2021-2025	7
Indikaattorit.....	8
Henkilöstösuunnitelma.....	8
KASVUN JA OPPIMISEN TUKI.....	9
Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2021 ja taloussuunnitelmakaudella 2021-2025	9
LUKIO.....	9
Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2021 ja taloussuunnitelmakaudella 2021-2025	9
Indikaattorit.....	10
TUUSULAN OPISTO JA TAITEEN PERUSOPETUS.....	10
Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2021 ja taloussuunnitelmakaudella 2021-2025	10
Indikaattorit.....	11
VARHAISKASVATUS	11
Palveluyksiköt.....	11
KUNNALLINEN VARHAISKASVATUS.....	12
Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2021 ja taloussuunnitelmakaudella 2021-2025	12
Indikaattorit.....	13

TUUSULA

**Tekemisen
taidetta.**

Henkilöstösuunnitelma.....	14
Perustelut investoinneille	14
ESIOPETUS.....	14
Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2021 ja taloussuunnitelmakaudella 2021-2025	14
Indikaattorit.....	15
Henkilöstösuunnitelma.....	15
YKSITYINEN VARHAISKASVATUS	16
Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2021 ja taloussuunnitelmakaudella 2021-2025	16
Indikaattorit.....	16

Johdanto

Lautakunnan palvelusuunnitelma on osa kunnan strategista johtamisjärjestelmää , jolla tuetaan toiminnan strategian mukaista suunnittelua, kehittämistä ja johtamista.

Palvelusuunnitelma valmistellaan osana vuosittaista toiminnan ja talouden suunnittelua. Se tarkentaa ja toimeenpanee Tuusulan kunnan strategiaa, pormestariohjelman, valtuustokauden tavoitetta toteuttavia vuositavoitteita sekä talousarviota. Palvelusuunnitelma sisältää lautakunnan alaista toimintaa ohjaavat strategiset tavoitteet ja linjaukset, toiminnan painopisteet, riskiarvion, keskeiset indikaattorit, investoinnit ja henkilöstösuunnitelman.

Palvelusuunnitelman toteutumisesta raportoidaan lautakunnalle osavuosisikatsausten ja vuoden lopun tilanteesta.

TUUSULA

**Tekemisen
taidetta.**

KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA

Toimielin

Palvelualueet

- Sivistyksen tukipalvelut
- Varhaiskasvatus
- Oppiminen

Toiminta-ajatus

Tuusulan kunnan sivistyksen toimialue luo pohjan elinikäiselle oppimiselle ja kehittymiselle sekä hyvälle elämälle. Toimialue tarjoaa mielenkiintoisia mahdollisuuksia oppimiseen, henkiseen kasvuun, yhdessä oloon, taiteesta nauttimiseen ja tuottamiseen sekä vapaa-aikaan ja liikunnallisiin elämyksiin. Edistämme yhdessä aktiivista elämäntapaa, yhteisöllisyyttä, vastuullisuutta, osallisuutta, hyvinvointia ja terveyttä.

Tuloslaskelma (tuotot, kulut, toimintakate)

	TP 2019	Alkuperäinen TA 2020	TA-muutokset 2020	Muutettu TA 2020	TAE 2021	Muutos % TA2020/TA2021
KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA						
TOIMINTATUOTOT	12 252 461	10 580 422	2 672 000	13 252 422	13 503 716	27,6
TOIMINTAKULUT	-89 270 223	-90 530 506	-1 640 000	-92 170 506	-93 106 657	2,8
TOIMINTAKATE	-77 017 762	-79 950 084	1 032 000	-78 918 084	-79 602 941	-0,4

Strategian toteuttaminen

Vuositavoiteraportti liitteenä

SIVISTYKSEN TUKIPALVELUT

Palvelualue

Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja Virpi Lehmusvaara

Palveluysiköt

- Toimialueen hallinto
- Ruokapalvelut

TOIMIALUEEN HALLINTO

Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja Virpi Lehmusvaara

Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2021 ja taloussuunnitelmakaudella 2021-2025

Sivistyksen toimialueen hallinnon tehtävä on arvioida ja seurata toimialansa palveluiden laatua, vaikuttavuutta ja toiminnan tuloksellisuutta sekä tukea palvelualueiden tavoitteiden toteutumista. Palveluverkkosuunnitelman eri hankkeiden edistäminen on yksi sivistyksen hallinnon keskeisistä tehtävistä myös 2021. Terveiden ja turvallisten oppimis- ja työympäristöjen varmistamiseksi sekä

TUUSULA

**Tekemisen
taidetta.**

sisäilmaongelmariskien pienentämiseksi teemme aktiivisesti yhteistyötä Kasvun ja ympäristön toimialueen kanssa.

Viemme eteenpäin poikkihallinnollisessa yhteistyössä mm. ennakkovaikutusten arvioinnin käyttöönottoa, kehittämis- ja tavoitesalkku Thinking portfolion vakiinnuttamista, kuntatasoista kehittämistä kehittämisen johtoryhmässä, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinoimista HYTE-ryhmässä sekä lapsi- ja perhepalveluiden kehittämistä yhdessä eri palvelualueiden ja Keusoten kanssa Lanupe-ryhmässä. Kunnan digitalisaatioon työvälineeksi luodussa digiroadmapissa keskeiset kehittämiskohteet ovat opetuksen verkkoalustojen yhtenäistäminen, varhaiskasvatuspalveluiden asiakasjärjestelmän kehittäminen ja ruokapalveluiden järjestelmien päivitys.

Avustukset	Seuranta			TA	TA
	tp2017	tp2018	tp2019	2020	2021
Taito käsityö- ja muotoilukoulu	17 085	17 085	17 085	17 085	17 085
Hyrylän taitokeskus, Taito Etelä-Suomi ry	14 110	14 110	14 110	14 110	14 110
Jokelan kansalaisopisto	45 645	45 645	45 645	45 645	45 645

Indikaattorit

Uudistuvan palveluverkon tilaohjelma 9 hym2 perusopetus ja 8 hym2 varhaiskasvatus

Sisäilmaoireilijoiden määrä vähenee

Työhyvinvointikyselyn toimialueen keskiarvo päälle 4

	TP 2019	Alkuperäinen TA 2020	TA-muutokset 2020	Muutettu TA 2020	TAE 2021
Toimialueen hallinto					
TOIMINTATUOTOT	445	0		0	
TOIMINTAKULUT	-599 855	-596 254		-596 254	-529 195
TOIMINTAKATE	-599 410	-596 254		-596 254	-529 195

RUOKAPALVELUT

Vastuhenkilö: Ruokapalvelupäällikkö Kirsi Hanski

Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2021 ja taloussuunnitelmakaudella 2021-2025

Ruokapalveluissa tarjotaan aterioita vuonna 2021 yhteensä noin 2154638 kappaletta (2020/2 127 474 kappaletta). Ruokapalveluyksikkö tuottaa ateriapalveluja kaikkiin kunnan kouluihin ja päiväkoteihin. Vuoden 2021 aterioiden määräksi on arvioitu koulujen ja päiväkotien osalta 1 945 271 ateriaa. Tarjottavien aterioiden hinnat nousevat päiväkodeissa ja kouluissa 1 % vuoden 2020 hinnoista, muiden aterioiden hinnankorotukset ovat suhteessa yleiseen hintatasoon.

TUUSULA

**Tekemisen
taidetta.**

Ruokapalveluyksikkö tuottaa ateriapalveluja myös kaikkiin Keski-Uudenmaan sotien Tuusulan kunnan toimipisteisiin. Keski-Uudenmaan sotien osalta vuoden 2021 aterioiden määräksi on arvioitu 186 711 ateriaa. Akuutin jatkohoito- ja kuntoutusosaston sekä kotiutus- ja arviointiyksikön mahdollinen sulkukäytäntö 2021 tulee vähentämään suoritteita arviolta 4620 ateriaa.

Kunnantalon uusi henkilöstöravintola Halosen Bistron tulee nostattamaan aterioiden määrää arviolta 4 400 aterialla ja muu tilaustoiminta kaikissa keittiöissä 34000 ateriaa. Kaikkien tarjottavien aterioiden määrän arvioidaan pysyvän lähellä vuoden 2020 tasolla.

Maksullista välipalaa tarjotaan yläasteiden ja lukioden oppilaille. Vuonna 2021 välipalan hinta on 1,60 € (v.2020 1,50 €). Edellytyksenä tarjoamiselle on, että kysyntä on vähintään 10 % ko. koulun oppilaista. Vuonna 2021 iltapäiväkerhoissa valmistetaan välipalaa n. 358 koululaiselle 12 eri koululla

Elintarvikelain mukaisesti kaikilla elintarvikealan toimijoilla on oltava omavalvontaohjelma. Omavalvonta ohjaa koko ruokapalveluiden toimintaa. Ruokapalveluiden tuotteissa, toimintaympäristössä ja omassa toiminnassa tapahtuu koko ajan muutoksia, joten myös omavalvontasuunnitelmaa ja omavalvontajärjestelmä tulee säännöllisesti ja tarpeiden mukaan päivittää. Omavalvontajärjestelmän kilpailutus tulee ajankohtaiseksi vuoden 2021 aikana. Järjestelmän tulee sopia ammattikeittiöiden johtamiseen. Tavoitteena on ohjelmiston avulla saada käyttöön mobiili- ja verkkosovellus sekä digitaaliset mittalaitteet omavalvonnan kirjauksia varten.

Pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelman (2019) ”Osallistava ja osaava Suomi” lähtökohtana on luoda Suomesta sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä kehityksen yhteiskunta vuoteen 2030 mennessä. Hallitusohjelman mukaan Suomi kantaa globaalia vastuuta sekä toimii aktiivisesti ja edelläkävijänä Agenda 2030 -tavoitteiden saavuttamiseksi. Ruokapalvelut viestivät ja tiedottavat asiakkaille terveellisistä ruokailutottumuksista ja heitä autetaan toimimaan ympäristöystävällisemmän Suomen puolesta. Globaalikasvatuksen tavoitteena on kasvattaa maailmankansalaisia iästä riippumatta. Maailmankansalaisen identiteetti pohjautuu vahvaan eettiseen sitoutumiseen sekä haluun suojella yhteistä maapalloamme ja tehdä työtä sen puolesta. Tulevaisuutemme riippuu siitä, kuinka hyvin pystymme sisällyttämään kestävyuden nyt tehtäviin päätöksiin. Kaksi keskeisimmistä keinoista on ylijäämäruoan vähentäminen sekä sen määrän seuranta ja tunnuslukujen viestintä sekä vastuullinen ruoanvalmistus. Ruokapalveluiden käytössä olleen Aivo tuotannonohjausjärjestelmä tuki tulee loppumaan asteittain. Valmistaudumme ruokapalveluiden tuotannonohjausjärjestelmän vaihtamiseen vuoden 2022 aikana. Kokonaisvaltainen järjestelmä sisältää muun muassa ruokaohjeiden hallinnan, ruokalistasuunnittelun, kustannus- ja ravintoarvolaskennan, varaston hallinnan ja hankinnan sekä ateriatilausten hallinnan. Kaikki tiedot linkittyvät saumattomasti toisiinsa yhdessä järjestelmässä, joka palvelee niin keittiön sisäisiä tarpeita kuin tarjoaa sujuvat yhteydet sekä toimittajiin, asiakkaisiin ja tilaajiin päin.

Systemaattisen ja ammattimaisen tuotekehityksen starttaaminen. Tavoitteena tulee olemaan ohje, jolla pyritään saamaan uusia tuotteita tai parannuksia nykyisiin tuotteisiin niiden taustalla olevia prosesseja unohtamatta. Hyödynnetään tutkimustulosten ja kokemusten kautta saadun tiedon käyttämistä menetelmien ja järjestelmien parantamiseksi. Perinteisesti tuotekehitys on kohdistunut aikaisemmin ruokapalveluissa valmistettaviin ruokiin. Tuotekehityksen tavoitteena tulee olemaan tuottaa nopeasti ja taloudellisesti uusia, asiakkaiden tarpeet täyttäviä kilpailukykyisiä tuotteita ja prosesseja. Seuraamme keskuskeittiöllä ja palvelukeittiöissä syntyviä virheitä ja muokkaamme prosesseja tehokkaimmiksi ja varmemmiksi LEAN -ideologian mukaisesti.

Palveluverkon kehityksen tuomat muutokset ruokapalveluiden toimintaan vaikuttavat ruokapalveluiden henkilöstösuunnitelmaan. Henkilöstösuunnitelma muutokset suunnitellaan hallitusti ja laajennetaan

TUUSULA

**Tekemisen
taidetta.**

KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA
TALOUSARVION PALVELUSUUNNITELMA VUODELLE 2021

ruokapalveluiden hallinnossa työskentelevien toimenkuvia vastaamaan uutta palveluverkkoa. Keittiöesimiesten toimenkuvat tulevat myös uudelleen tarkasteluun. Kokkien ja keittiötyöntekijöiden toimenkuvat päivitetään.

Indikaattorit

	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Ateriaa kpl	2 008 870	2 127 474	2 154 638
muutos %	-0,39	-2,95	1,25
koulut €/ateria	2,37	2,37	2,41
päiväkoti €/ateria	3,13	3,16	3,18
Valmistuskeittiöt kpl	4	4	4
Jakelukeittiöt kpl	37	37	37

	TP 2019	Alkuperäinen TA 2020	TA-muutokset 2020	Muutettu TA 2020	TAE 2021
Ruokapalvelut					
TOIMINTATUOTOT	6 228 787	5 913 422		5 913 422	6 044 716
TOIMINTAKULUT	-4 856 206	-5 322 634	13 000	-5 309 634	-5 272 076
TOIMINTAKATE	1 372 582	590 788	13 000	603 788	772 640

OPPIMINEN

Palvelualue

Vastuuhenkilö: Opetuspäällikkö Markus Torvinen

Palveluyksiköt

- Perusopetus
- Kasvun ja oppimisen tuki
- Lukio
- Tuusulan Opisto

TUUSULA

**Tekemisen
taidetta.**

PERUSOPETUS

Vastuuhenkilö: Opetuspäällikkö Markus Torvinen

Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2021 ja taloussuunnitelmakaudella 2021-2025

Palveluyksikön tavoitteet

- Valmistaudumme oppivelvollisuuden laajentamisen toteuttamiseen 1.8.2021
- Rakennamme kestävästä tulevaisuudesta Agenda 2030 –tavoitteiden toteuttamisen kautta ja jalkautamme sen osaksi yksiköiden toimintasuunnitelmia
- Kehitämme sivistystoimissa johtamisjärjestelmää ja edistämme henkilöstön hyvinvointia sekä mahdollistamme jaetun johtajuuden
- Lisäämme lasten ja nuorten hyvinvointia
- Edistämme tieto- ja viestintätekniikkaa
- Kehitämme tiedolla johtamista sivistystoimissa
- Kehitämme kielipainotteista pedagogiikkaa
- Kehitämme ruotsinkielistä varhaiskasvatusta ja opetusta

Jaetun johtamisen edellytyksiä kehitetään johtoryhmäkoulutusten kautta. Vuonna 2021 johtoryhmäkoulutus järjestetään niille kouluille, joille sitä ei ole vielä tarjottu osana palveluverkkouudistusta tai #Uttakoulua -hankkeessa. Vuoden 2021 aikana määritellään myös tulevan palveluverkon johtamiskokonaisuudet, kun palveluverkon kokonaisuus on selkeä.

Agenda 2030 on toimialueen tavoite tuleville vuosille. Oppimisen palvelualueella tutustutaan Agenda2030 -teemaan ja yksiköt valitsevat lukuvuodelle 2021-22 oman kehittämistavoitteen Agendan osa-alueista. Samalla oppimisen palvelualueella kartoitetaan koulujen kannalta tarvittavia kuntakohtaisia kehittämistarpeita Agendan tavoitteiden toteuttamiseksi.

Johtamisjärjestelmää kehitetään määrittelemällä tulevan palveluverkon johtamiskokonaisuudet. Määrittely voidaan toteuttaa, kun palveluverkon kokonaisuus on selkeä ja ratkaisut Rykmentinpuiston ja Lahelan monitoimikampusten osalta tehty.

Henkilöstön hyvinvointia kehitetään osaamisen kehittämisen kautta. Tutoropettajia koulutetaan lisää mm. Agenda2030 -teemaan. Henkilöstön osalta kartoitetaan myös muita osaamisalueita uusien tutoreiden löytämiseksi ja kouluttamiseksi.

Vuoden 2022 talousarvioon mennessä ratkaistaan englanninkielisen opetuksen aloittaminen Tuusulassa lukuvuoden 2022 alusta.

Oppimisen palvelualueella pilotoidaan vuoden 2022 talousarviota varten laitakannan lisäämistä. Lukuvuonna 2020-21 laitteita on n. 50%:lle oppilaista. Lisäämällä leasingrahoitusta n. 30 000€ vuodessa voidaan laitemäärää nostaa siten, että vuosiluokille 6-9 laitekanta toteutuu seuraavan 4 vuoden aikana 1:1 -suhteessa ja vuosiluokille 1-5 suhteessa 1:2. Laitekannan nostoa pilotoidaan vuonna 2021 6. luokkalaisten oppilaiden osalta. Pilotoinnin kustannukset saadaan vuonna 2021 siirtämällä oppilasmäärien vähenemisen myötä vapautuvia oppimateriaalikustannuksia leasing- kustannuksiin.

Pro koulu -toimintaa jatketaan ottamalla lukuvuoden 2021-22 alusta uusia kouluja mukaan ohjelmaan.

TUUSULA

**Tekemisen
taidetta.**

KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA
TALOUSARVION PALVELUSUUNNITELMA VUODELLE 2021

Vuoden 2020 lopussa varaudutaan valmistavan opetuksen ryhmän perustamiseen, koska valmistavaa opetusta tarvitsevien oppilaiden määrä tulee todennäköisesti lisääntymään tuolloin niin suureksi, että ryhmän perustaminen on välttämätöntä. Kunta saa oppilaiden mukana valmistavan opetuksen valtionosuudet, jotka kompensoivat kustannuksia. Mikäli ryhmä joudutaan perustamaan, on se huomioitava talousarviossa vuoden 2021 osalta ja sen kustannus on 60 000 €.

Tiedolla johtamista edistetään antamalla rehtoriiteille ja koulujen johtoryhmille eri aiheista kerättyjä datapaketteja koulu- ja kuntakohtaisen kehittämisen tueksi. Koulutusten sisällöissä kiinnitetään huomiota tiedolla johtamisen näkökulmaan käymällä läpi tarkemmin valtakunnallisia tulevaisuuden opetusta ja oppimista kehittäviä ohjelmia.

Indikaattorit

Perusopetus	tot2016	tot2017	tot2018	tot2019	TA 2020	TA 2021
Oppilasmäärä, ka	5 044	5 120	5 169	5 167	5 087	5 040
Nettomenot €/oppilas, sis. ip-toiminnan	-8 380	-8 433	-8 543	-9 005	-9 504	-9 478
Nettomenot €/oppilas *	-7 287	-7 411	-7 473	-7 980	-8 487	-8 800
* ilman pääomavuokraa, kotikuntakorvauksia ja iltapäivätoimintaa						
Esiopetus	tot2016	tot2017	tot2018	tot2019	TA 2020	TA 2021
Koulujen esiopetuksen oppilaat						
Oppilasmäärä	59	58	51	51	40	41
Nettomenot €/oppilas	-6 129	-5 864	-5 979	-5 180	-8 426	-8 909
Nettomenot €/oppilas ilman kiinteistön pääomavuokraa,	-5 624	-5 522	-5 586	-4 842	-7 967	-8 461
Nettomenot eivät sisällä esiopetuksen ostoja yksityisiltä päiväkodeilta						
Kunnallisten ja ostopalvelupäiväkotien esiopetuksen oppilaat	541	458	476	441	441	441

Henkilöstösuunnitelma

HenkilöstöloMAKEET liitteenä

	TP 2019	Alkuperäinen TA 2020	TA-muutokset 2020	Muutettu TA 2020	TAE 2021
Perusopetus					
TOIMINTATUOTOT	2 829 234	1 707 000	2 614 000	4 321 000	4 431 000
TOIMINTAKULUT	-49 873 637	-50 638 625	-1 599 000	-52 237 625	-52 815 867
TOIMINTAKATE	-47 044 403	-48 931 625	1 015 000	-47 916 625	-48 384 867

TUUSULA

**Tekemisen
taidetta.**

KASVUN JA OPPIMISEN TUKI

Vastuuhenkilö: Kasvun ja oppimisen tuen päällikkö Helena Palola

Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2021 ja taloussuunnitelmakaudella 2021-2025

Laadimme kuntatasolle oppilashuollon vuosisuunnitelman yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Vahvistamme oppilashuollon rakenteita ja käytäntöjä kouluissa ja kehitämme edelleen yksittäisten menetelmien käyttöönottoa oppilaan hyvinvointityössä. Oppivelvollisuuden laajentaminen edellyttää myös kasvun ja oppimisen tuen yhteistyörakenteiden kehittämistä erityisesti toisen asteen kanssa. Kasvun ja oppimisen tuen perheohjaajien työnkuvaa ja varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa tehtävää yhteistyötä kehitetään edelleen.

ProKoulu hanke etenee kunnassa. Hankkeen kuntaohjaajina toimivat kasvun ja oppimisen tuen henkilöstön edustajat.

Kasvun ja oppimisen tuen henkilöstömitoitus on tällä hetkellä riittävä. Haasteena on erityisesti psykologien tehtävien täyttäminen pätevillä työntekijöillä.

Valmisteilla olevassa Sosiaali- ja terveyshuollon uudistuksessa on esitetty, että oppilas- ja opiskeluhoollon henkilöstö, psykologit ja kuraattorit, siirtyisivät maakuntaan. Kyseinen lakiesitys on parhaillaan lausuntokierroksella. Esitykseen liittyvät lait on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2023 alusta lukien. Tarkoituksena on saattaa lakiehdotukset eduskunnan käsiteltäväksi joulukuussa 2020. Mikäli laki etenee esityksen mukaisesti, on tällä vaikutusta kasvun ja oppimisen tuen järjestämiseen kuntatasolla.

	TP 2019	Alkuperäinen TA 2020	TA-muutokset 2020	Muutettu TA 2020	TAE 2021
Kasvun ja oppimisen tuki					
TOIMINTATUOTOT	19 103	20 000		20 000	20 000
TOIMINTAKULUT	-1 238 567	-1 373 263		-1 373 263	-1 386 710
TOIMINTAKATE	-1 219 465	-1 353 263		-1 353 263	-1 366 710

LUKIO

Vastuuhenkilö: Rehtori Seppo Kärpänen

Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2021 ja taloussuunnitelmakaudella 2021-2025

Tuusulan lukiossa tavoitteita ovat opiskelijoiden hyvinvoinnin ja positiivisen minäkuvan parantaminen sekä oppimiskokemusten vahvistaminen. Lisäksi lukio laatii uuden opetussuunnitelman ottaa sen käyttöön

TUUSULA

**Tekemisen
taidetta.**

syksyllä 2021. Keskeisiä muutoksia tulevat olemaan siirtyminen kurseista opintojaksoihin sekä laaja-alaisen osaamisen tavoitteet.

Monion suunnittelusta siirrytään rakentamisvaiheeseen keväällä 2021 ja lukio on vahvasti mukana Monion toimintakulttuurin ja oppimisympäristön kehittämisessä ja sekä kalustesuunnittelussa.

Indikaattorit

Lukio	tot 2016	tot 2017	tot2018	tot2019	TA 2020	TA 2021
Opiskelijamäärä	558	575	608	639	635	684
Nettomenot €/oppilas	-7 698	-7 401	-6 947	-6 945	-7 080	-6 973
Nettomenot €/oppilas ilman kiinteistön po-vuokraa	-6 716	-6 514	-6 129	-6 094	-6 270	-6 222

	TP 2019	Alkuperäinen TA 2020	TA-muutokset 2020	Muutettu TA 2020	TAE 2021
Lukio					
TOIMINTATUOTOT	161 611	71 000		71 000	71 000
TOIMINTAKULUT	-4 600 444	-4 566 505		-4 566 505	-4 840 249
TOIMINTAKATE	-4 438 833	-4 495 505		-4 495 505	-4 769 249

TUUSULAN OPISTO JA TAITEEN PERUSOPETUS

Vastuuhenkilö: Rehtori Timo Rusanen

Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2021 ja taloussuunnitelmakaudella 2021-2025

Jo 2021 Opiston kurssivalikoimassa huomioidaan Monio-talossa vuonna 2023 käyttöön otettavat tilat ja avautuvat uudet mahdollisuudet. Esimerkiksi Opiston ilmaisutaidon ja sanataiteen opetusta kehitetään, jotta Moniossa avautuvia uusia taiteentekemisen mahdollisuuksia voidaan alkaa 2023 hyödyntää jo olemassa olevin opintoryhmin. Opisto ottaa vuonna 2021 valikoimaansa lisää etenkin nuorille suunnattuja ilmaisutaidon kurseja.

Tuusulan opiston koordinoimassa hankkeessa kehitetään osaamisperusteisuuden pohjaavaa oppimistavoitteiden laatimista ja arviointia Opetushallituksen rahoituksella. Jatkossa Opiston kurssien kuvaukset laaditaan entistä enemmän osaamisperusteisiksi. Tällöin osaamisen todentaminen helpottuu. Valikoiduista kurseista voidaan laatia yhteinen kurssitarjotin laatimista Tuusulan Opistolle, Tuusulan lukiolle ja taiteen perusopetuksen oppilaitoksille Monioon siirryttäessä.

Seutukunnan vapaan sivistystyön oppilaitosten kehittämis- ja hankeyhteistyötä lisätään. Osaamisperusteisuus-hankkeessa ovat mukana Keravan ja Järvenpään Opistot, Jokelan kansalaisopisto ja Seurakuntaopisto. Tuusulan Opisto osallistuu vastavuoroisesti Keravan ja Järvenpään Opistojen koordinoimiin hankkeisiin.

TUUSULA

**Tekemisen
taidetta.**

Tuusulassa toimivat taiteen perusopetuksen oppilaitokset lisäävät keskinäistä yhteistyötään. Tuusulan kuvataidekoulu lisää yhteistyötään kunnan varhaiskasvatuksen kanssa taiteen perusopetuksessa. Erityisryhmien taiteen perusopetusta kehitetään.

Tuusulan Opiston opiskelijoista suuri osa on seniori-ikäisiä. On mahdollista, että Covid-19 tilanne heijastuu opiskelijamääriin vielä vuonna 2021. Opetuksen täysipainoiseen toteutukseen varaudutaan turvallisuusohjein sekä lisäämällä mahdollisuuksia liittyä opetukseen myös etäyhteydellä. Covid-19 tilanne saattaa alentaa vuoden 2021 kurssimaksutuloja ja mahdollisesti myös supistaa Opiston toiminnan volyyymia kurssien peruuntuessa opiskelijamäärän jäädessä kurssikohtaisen minimin alle.

Tuusulan Opiston nykyisten tilojen paikalle kaavaillaan liikekeskusta. On mahdollista, että Opiston tulee muuttaa nykyisistä tiloista väistötiloihin jo vuonna 2021.

Indikaattorit

Tuusulan opisto ja taiteen perusopetus	tot 2015	tot 2016	tot 2017	tot 2018	tot2019	TA2020	TA2021
Bruttomenot €/asukas	-22	-21	-21	-23	-26	-26	-27
Oppituntien määrä	9 498	9 662	10 159	10 552	10 696	11 100	10 800
Kurssiopiskelijat	6 589	6 197	6 397	6 561	6 407	7000	6 750

	TP 2019	Alkuperäinen TA 2020	TA-muutokset 2020	Muutettu TA 2020	TAE 2021
Tuusulan opisto ja taiteen perusopetus					
TOIMINTATUOTOT		268 787	232 500	232 500	242 500
TOIMINTAKULUT		-994 622	-1 024 969	-1 024 969	-1 056 942
TOIMINTAKATE		-725 835	-792 469	-792 469	-814 442

VARHAISKASVATUS

Palvelualue

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuspäällikkö Hannamari Halinen

Palveluyksiköt

- Kunnallinen varhaiskasvatus
- Esiopetus
- varhaiskasvatus

TUUSULA

**Tekemisen
taidetta.**

KUNNALLINEN VARHAISKASVATUS

Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2021 ja taloussuunnitelmakaudella 2021-2025

Yksi varhaiskasvatuksen keskeisimmistä tavoitteista on lasten hyvinvoinnin tukeminen.

Varhaiskasvatuksessa kiinnitetään huomiota lasten kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin perinteisten oppimistavoitteiden lisäksi. Hyvinvointitaitoihin lukeutuvat ne taidot, jotka edistävät lasten hyvinvointia ja terveellistä elämää. Hyvinvoinnin tukeminen ja oppiminen ovat vastavuoroisessa suhteessa toisiinsa nähden, hyvinvointi tukee tehokasta oppimista ja oppiminen lisää hyvinvointia.

Varhaiskasvatuksen toiminnassa huomioidaan lasten tuen tarpeen lisääntyminen poikkeusolojen jälkeen. Yhteistyötä huoltajien, varhaiskasvatuksen erityisopettajien sekä muiden tukea antavien tahojen kanssa kehitetään.

Varhaiskasvatuksen kehittämisen pohjana toimivat vuonna 2020 saadut varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin tulokset. Arviointi tehdään uudelleen vuoden 2021 aikana.

Poikkeusolojen kompensointiin saatu valtionavustus kohdennetaan varhaiskasvatuksessa henkilökunnan digi-osaamisen ja S2 -toiminnan kehittämiseen.

Kielirikasteista varhaiskasvatusta kehitetään Mikkolan ja Pellavan esiopetuksen ryhmissä englannin kielellä ja Kievarin päiväkodin ryhmissä ruotsin kielellä.

Kehitämme varhaiskasvatuksen johtamista, jossa pedagogiikan johtaminen painottuu. Tavoite on vakinaistaa isoihin yksiköihin nyt pilotointivaiheessa olevat johtamiskokeilut, joissa johtajuutta on vahvistettu varajohtajan työtehtäviä muuttamalla. Toteutamme johtamisessa työhyvinvointia tukevia käytänteitä ja pyrimme edistämään sairaspoissaolojen vähenemistä.

Rakennamme kestäväää tulevaisuutta Agenda 2030- tavoitteiden kautta. Yksilöimme varhaiskasvatuksessa jo toteutuvat kestävään tulevaisuuden toimintatavat ja selvitämme asiat, joiden kehittämiseen tarvitsemme lisää osaamista sekä toimintatapojen muutosta.

Varhaiskasvatuksen suhdeluvun muutos 1:8:sta 1:7:mään vähensi tarjolla olevien paikkojen määrää koko Tuusulassa 1.8.2020 alkaen noin 150 paikalla. Vuoden 2021 alussa varaudutaan paikkojen kysynnän kasvuun ja valmistaudutaan lisäämään Pellavan päiväkotiiin yksi lapsiryhmä.

Taloussuunnitelmakaudella 2021-25 valmistaudutaan päiväkotii Martta Wendelinin ja Kirkonkylän kampuksen päiväkodin valmistumiseen ja aukeamiseen. Uusien päiväkotien valmistuessa Hyrylän, Väinölän, Kievarin ja Mikkolan päiväkotien toiminta lakkaa. Päiväkotien sulkeminen vähentää

Varhaiskasvatusyksiköiden johtajien määrää Etelä-Tuusulan alueella suunnitelmakauden aikana. Uusien päiväkotien valmistuttua lakkautuvien yksiköiden johtajat jatkavat työtä isoissa yksiköissä parityöskentelynä vuoden ajan eläköitymiseensä asti.

Varhaiskasvatuksen lapsikohtaista tarvikemäärärahaa lasketaan 80 euroon/lapsi/vuosi. Nummenharjun päiväkodin ostopalvelusopimus päättyy viimeistään 31.7.2022. Toimintavuosi 2021-22 on optiovuosi, josta neuvotellaan.

Kansallisella tasolla on suunnitteilla perhevapaa -uudistus, jonka on tarkoitus tulla voimaan 2022. Uudistusta valmistellaan Sosiaali- ja terveysministeriössä pääministeri Marinin hallitusohjelman mukaisti.

TUUSULA

**Tekemisen
taidetta.**

Uudistus toteutetaan siten, että se kohtelee tasa-arvoisesti kaikkia, myös monimuotoisia perheitä ja huomioi yrittäjyyden eri muodot. Uudistuksen tavoitteena on, että 1.) perhevapaat ja hoitovastuu jakautuvat perheissä tasaisesti molempien vanhempien kesken, 2.) yhdenvertaisuus ja tasa-arvo työelämässä vahvistuvat ja 3.) sukupuolten väliset palkkaerot pienenevät.

Perheiden valinnan ja joustojen mahdollisuuksia perhevapaiden pitämisessä lisätään. Hallitusohjelman mukaan kummallakin vanhemmalla pitää jatkossa olla yhtä paljon kiintiöityjä kuukausia. Isille kiintiöityjä ansiosidonnaisia vapaita pidennetään lyhentämättä äitien nykyisin käytettävissä olevaa osuutta. Lisäksi perhevapaiden pitää sisältää vapaasti valittava vanhempainvapaajakso.

Hallitusohjelman mukaan kummallakin vanhemmalla pitää jatkossa olla yhtä paljon kiintiöityjä kuukausia. Isille kiintiöityjä ansiosidonnaisia vapaita pidennetään lyhentämättä äitien nykyisin käytettävissä olevaa osuutta. Lisäksi perhevapaiden pitää sisältää vapaasti valittava vanhempainvapaajakso. Uudistuksen taloudelliset kokonaisvaikutukset kunnille eivät ole vielä tiedossa.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista saatu tuotto laski vuonna 2020 korona-pandemian vaikutusten myötä. Työllisyystilanne vaikuttaa vuonna 2021 asiakasmaksuista saatuihin tuottoihin

Indikaattorit

Varhaiskasvatuspalvelut	TP 2016	TP2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021
lapsimäärä 31.12.						
Kunnallinen päiväkotihoido	1340	1311	1264	1240	1200	1200
Kunnallinen perhepäivähoito	119	113	100	86	95	95
Kunnallinen päivähoito yhteensä	1459	1424	1364	1326	1295	1295
Perhekeskustoiminta / Avoin varhaiskasvatus yhteensä (*Lasten kerhot / kerhopaikat)	68	60	84	91	90	90
Ostopalvelupäiväkotihoido	57	56	59	62	74	74
Yksityinen päiväkotihoido	440	437	474	482	420	420
joista esiopetuksessa ja täydentävä ph	101	76	78	93	90	90
Yksityinen perhepäivähoito	80	44	52	57	50	50
Yksityinen päivähoito yhteensä	482	481	526	539	480	480
Varhaiskasvatuksen piirissä lapsia yhteensä	2066	2021	2033	2018	1929	1929
Lakisääteinen kotihoidon tuki	660	590	510	466	550	550
Kotihoidon tuki yhteensä	660	590	510	466	550	550
Kaikki hoitomuodot yhteensä	2726	2611	2543	2484	2479	2479
Alle 2 - kuntalaisä ja sen sisaruslisä	200	173	211	209	200	200

(saavat lisäksi lakisääteistä kotihoidontukea)

** Lapset ovat oikeutettuja saamaan myös kotihoidontukea

2013 alk. kaikki hoitomuodot yht. laskettu mukaan lasten kerhot ja 2016 alk. pelkässä esiopetuksessa olevat lapset

Henkilöstösuunnitelma

Varhaiskasvatuksen henkilöstösuunnittelun pohjana toimii kunnan varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä ja jakautuminen alueille. Yksityisten varhaiskasvatuspalveluiden määrä Tuusulassa on noin viidesosa kaikista palveluita käyttävistä, joka vaikuttaa kunnallisten palvelujen määrään ja laajuuteen. Ostopalvelusopimus on voimassa yhden kolmeryhmäisen päiväkodin kanssa.

Tuusulassa on huomioitu henkilöstöön vaikuttava 2030 voimaantuleva lakimuutos, jonka myötä varhaiskasvatuksen lapsiryhmässä tulee työskennellä varhaiskasvatuksen opettaja, -sosiologi ja -lastenhoitaja, kun nyt ryhmässä työskentelee vähintään yksi varhaiskasvatuksen opettaja ja kaksi lastenhoitajaa. Vapautuviin varhaiskasvatuksen lastenhoitajien tehtäviin palataan vuosittain neljä varhaiskasvatuksen opettajaa.

Varhaiskasvatuksen kasvattajien ja lasten välinen suhdeluvun muutos 1:7 tarjoaa n. 160 paikkaa vähemmän paikkoja koko Tuusulassa, kun Etelärinteen päiväkodin toiminnan päättäminen lasketaan mukaan.

Perustelut investoinneille

Sivistyksen toimialueella keskeisimmät investoinnit liittyvät palveluverkon kehittämiseen ja keskeisten rakennushankkeiden eteenpäin viemiseen valtuustossa 18.11.2018 hyväksytyt ja 9.12.2019 tarkistetun palveluverkkosuunnitelman mukaan.

Varhaiskasvatuksessa keskeiset hankkeet ovat päiväkotimartta Wendelin, Kirkonkylän kampus ja Lahelan monitoimikampus. Investointeja tehdään myös verkkoympäristöjen suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä oppimisympäristöjen kehittämiseen.

	TP 2019	Alkuperäinen TA 2020	TA-muutokset 2020	Muutettu TA 2020	TAE 2021
Kunnallinen varhaiskasvatus					
TOIMINTATUOTOT	2 722 711	2 635 000		2 635 000	2 635 000
TOIMINTAKULUT	-20 270 736	-19 702 024		-19 702 024	-19 250 567
TOIMINTAKATE	-17 548 025	-17 067 024		-17 067 024	-16 615 567

ESIOPETUS

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuspäällikkö Hannamari Halinen

Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2021 ja taloussuunnitelmakaudella 2021-2025

Esiopetus on maksutonta, mikä tarkoittaa opetuksen ja oppimateriaalien lisäksi myös kuljetusetuutta, oppimisen ja kehityksen tukea, oppilashuoltoa sekä ruokailua. Esiopetusta järjestetään Tuusulassa sekä

TUUSULA

**Tekemisen
taidetta.**

kouluissa, että päiväkodeissa. Esiopetus voidaan myös järjestää perusopetuksen oppilaiden kanssa yhteisissä oppilasryhmissä. Useimmat esiopetuksessa olevat lapset tarvitsevat esiopetuksen lisäksi annettavaa varhaiskasvatusta vanhempien työssä käynnin tai muiden kasvatuksellisten tarpeiden vuoksi. Osalla lapsista esiopetus järjestetään lasten tarvitseman vuorohoidon ohessa.

Esiopetukseen käytettävien menojen ja kulujen tarkkuutta kehitetään vuoden 2021 seurannassa. Taloussuunnitelmakaudella keskeistä on esi- ja alkuopetuksen yhteistyön kehittäminen, esiopetuksen opetussuunnitelman päivittäminen ja digi-taitojen kehittäminen esiopetuksessa.

Taloussuunnitelmakauden aikana on mahdollista, että tuusulalaisia 5-vuotiaita osallistuu kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun. Opetus- ja kulttuuriministeriö on lähettänyt kaksivuotisen esiopetuksen kokeilulain lausuntokierrokselle. Kokeilu on tarkoitus toteuttaa vuosina 2021-2024. Kokeiluun voisivat osallistua vuonna 2016 ja 2017 syntyneet lapset. Kokeiluun osallistuvat kunnat ja toimipaikat valitaan otantana. Hallitusohjelman tavoitteena on nostaa koulutus- ja osaamistasoa kaikilla koulutusasteilla, kaventaa oppimiseroja ja lisätä koulutuksellista tasa-arvoa. Yhdeksi keinoksi on valittu se, että esiopetuksesta ja alkuopetuksesta muodostetaan nykyistä yhtenäisempi ja joustavampi kokonaisuus. Kaksivuotisen esiopetuksen toteuttamista selvitetään osana tätä kokonaisuutta. Kokeiluun osallistuvilla kunnilla korvataan kaksivuotiseen esiopetukseen osallistuvien lasten määrän mukaisesti kokeilun ensimmäisestä vuodesta aiheutuvat lisäkustannukset kunnan keskimääräisten esiopetuskustannusten ja varhaiskasvatusmaksujen menetyksen mukaisesti valtionavustuksella.

Indikaattorit

Esiopetukseen osallistuvien lasten määrä. Esiopetuspätevien varhaiskasvatuksen opettajien määrä.

Henkilöstösuunnitelma

Esiopetusikäiset osallistuvat esiopetustoimintaan ikäryhmänä kokonaisuudessaan. Kunnallisissa päiväkodeissa ja kouluilla toimivissa esiopetusryhmissä ryhmäkoon tulee olla vähintään 10 lasta tai sen tulee muodostaa alueellisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti järkevä kokonaisuus. Tuusulan kunta hyväksyy yksityisen päiväkodin esiopetuksen tuottajaksi, jos yksikössä on vähintään viisi esiopetusikäistä lasta. Esiopetuksen henkilöstön osalta keskeistä on, että ryhmässä olevilla varhaiskasvatuksen opettajalla on pätevyys antaa esiopetusta. Pätevien varhaiskasvatuksen opettajien rekrytointi on toistaiseksi ollut tuloksellista Tuusulassa kunnan hieman korkeamman palkkaedun ansiosta. Esiopetuksen henkilöstösuunnitelma noudattaa varhaiskasvatukseen tehtyä suunnitelmaa.

	TP 2019	Alkuperäinen TA 2020	TA-muutokset 2020	Muutettu TA 2020	TAE 2021
Esiopetus					
TOIMINTATUOTOT	15 885		58 000	58 000	58 000
TOIMINTAKULUT	-1 105 507	-1 446 232	-54 000	-1 500 232	-2 095 051
TOIMINTAKATE	-1 089 621	-1 446 232	4 000	-1 442 232	-2 037 051

TUUSULA

**Tekemisen
taidetta.**

YKSITYINEN VARHAISKASVATUS

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuksen asiantuntija Vesa Joronen

Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 2021 ja taloussuunnitelmakaudella 2021-2025

Alle kouluikäisten lasten vanhemmilla on mahdollisuus valita lapsen varhaiskasvatuksen järjestämiseksi yksityisen hoidon tuki, jolloin lapsen varhaiskasvatuspaikkana on kunnan hyväksymä yksityisen varhaiskasvatuksen tuottaja. Tuottajana voi toimia: yksityinen päiväkotit, ryhmäperhepäivähoitokoti tai leikkikoulu, yksityinen perhepäivähoitaja tai perheeseen työsuhteessa oleva hoitaja.

Varhaiskasvatuspalveluja tuottavan yrittäjän on noudatettava varhaiskasvatusta ohjaavia lakeja ja asetuksia. Varhaiskasvatustalain (540/2018) on varhaiskasvatuksen toimintaa keskeisimmin ohjaava säännös. Lisäksi toimintaa ohjaavat erilaiset velvoittavat määräykset, kuten valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta (753/2018), varhaiskasvatussuunnitelman perusteet (2018) ja esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet (2014). Kaikessa varhaiskasvatuksessa noudatetaan laissa, sopimuksissa ja näissä perusteissa varhaiskasvatukselle asetettuja yleisiä tavoitteita ja toimintaperiaatteita. Nämä tavoitteet ja toimintaperiaatteet koskevat myös vaihtoehtoiseen pedagogiikkaan tai erityiseen katsomukseen perustuvaa varhaiskasvatusta.

Varhaiskasvatuksen valvontaviranomaisia ovat yksityisen palveluntuottajan järjestämän ja tuottaman varhaiskasvatuksen osalta aluehallintovirasto, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto sekä varhaiskasvatustalain 50 §:ssä tarkoitettu kunnan toimielin tai sen määräämä viranhaltija. Ennakoivalla valvonnalla pyritään varhaiskasvatuksen laadun yhtenäisyyteen ja varmistamiseen. Kunta huolehtii siitä, että palveluntuottajat saavat tarvittavat tiedot ajankohtaisista valtakunnallisista muutoksista. Palveluntuottaja toimii kunnan antamien ohjeistusten mukaisesti. Kunta järjestää yksityisille palveluntuottajille yhteisiä tapaamisia minimissään kaksi kertaa vuodessa. Ne ovat toimintaa ohjaavia ja neuvovia tapaamisia, joissa käsitellään esimerkiksi pedagogiseen laatuun liittyviä asioita.

Tuusulan yksityisten päiväkotien määrä kasvaa yhdellä vuonna 2021, mikäli Touhula Rykmentinpuisto aloittaa toimintansa.

Indikaattorit

	TP 2019	Alkuperäinen TA 2020	TA-muutokset 2020	Muutettu TA 2020	TAE 2021
Yksityinen varhaiskasvatus					
TOIMINTATUOTOT	5 896	1 500		1 500	1 500
TOIMINTAKULUT	-5 730 648	-5 860 000		-5 860 000	-5 860 000
TOIMINTAKATE	-5 724 752	-5 858 500		-5 858 500	-5 858 500

TUUSULA

**Tekemisen
taidetta.**